

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/10/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414202382
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6414202382.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci navrhovateľa: K. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. XX, zast. splnomocneným zástupcom: JUDr. Viktor Šurka, advokát, SNP 120, 965 01 Žiar nad Hronom, proti odporkyňi: P. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. XXX, zast. splnomocneným zástupcom: Advokátska kancelária Líška & Partners, s. r. o., IČO 47235926, A. Hlinku 736/3, 965 01 Žiar nad Hronom, o zaplatenie 41 276,46 € s prísl., o odvolaní odporkyne proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 9C/116/2014-58 zo dňa 13. 11. 2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu m e n í tak, že odporkyňi priznáva oslobodenie od súdnych poplatkov.

odôvodnenie:

Napadnutým rozhodnutím prvostupňový súd odporkyňi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov.

V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový súd uviedol: „Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu 28.2.2014 domáha od odporcu zaplatenia 41 276,46 € s príslušenstvom. Súd vo veci vydal platobný rozkaz, ktorý odporca napadol odporom. Z dôvodu, že odporca nezaplatil poplatok za odpor súd ho uznesení zo 6.8.2014 zaviazal na zaplatenie poplatku za podaný odpor vo výške 2 476,50 €. Na uznesenie odporca reagoval návrhom na oslobodenie od poplatkov a následne súdu predložil aj vyplnené tlačivo pre dokladovanie pomerov na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov podľa § 138 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 138 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v účinnom znení (ďalej aj „OSP“), prvá veta, na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Podľa vyplneného tlačiva mal odporca na základe dohody o pracovnej činnosti príjem za mesiac apríl 2014 vo výške 13,92 € a za mesiac máj 2014 vo výške 11,60 €. Odporca spolu s manželom bývajú v rodinnom dome, ktorý je ich vlastníctvom. Mesačné výdavky spojené s bývaním udáva odporca vo výške 143,70 € (voda 6,70 €, elektrina 62,00 €, plyn 25,00 €, teplo 50,00 €). Odporca je vlastníkom spoluvlastníckeho podielu 1 rodinného domu súpisné číslo XX v katastrálnom území B. C.. Odporca vlastní motorové vozidlo Daewo Matiz. Spolu s manželom má odporca hypotekárny úver vo výške 70 000,00 € s mesačnou splátkou 280,00 € a úver na bývanie vo výške 7 000,00 € s mesačnou splátkou 60,00 €. Manžel odporcu má mesačný príjem vo výške 750,00 €. Odporca sa stará o dve svoje nezaopatrované deti.

Odporca deklaruje celkové mesačné výdavky vo výške 483,70 € no na príjmovej stránke je podľa udania odporcu pravidelným mesačným príjmom len príjem manžela vo výške 750,00 € v hrubom plynúci zo zamestnaneckého pomeru. Uvedený príjem po odvedení odvodov a zdanení, podľa názoru súdu, nemôže postačovať na úhradu celkovým mesačných výdavkov štvorčlennej rodiny odporcu, keďže suma

mesačných výdavkov vo výške 483,70 € je tvorená len výdavkami na bývanie a splátky úverov. Teda nezahŕňa ďalšie nevyhnutné výdavky najmä výdavky na stravu a na cestovné do zamestnania. Takisto nezahŕňa výdavky na ošatenie či hygienické potreby. Vzhľadom na tieto skutočnosti možno usudzovať, že odporca s manželom budú mať aj iné príjmy, ktoré odporca v tlačive neuviedol.

Odporcovi spolu s manželom boli poskytnuté úvery v celkovej výške 77 000,00 € SLSP, a.s. a Prvou stavebnou sporiteľňou, a.s., ktoré museli pri ich poskytnutí posúdiť schopnosť odporcu a jeho manžela si plniť záväzky z nich. To, že úvery boli poskytnuté implikuje, že odporca spolu s manželom spĺňali požiadavky na ich poskytnutie, teda, že sú bonitný, čo dokazuje aj to, že odporca neuvádza, že by si spolu s manželom záväzky z poskytnutých úverov neplnili.

Odporca uvádza, že spolu s manželom vlastní rodinný dom v ktorom bývajú a, že odporca sám je spoluvlastníkom rodinného domu so spoluvlastníctvom podielom 1. Odporca však neuviedol vlastníctvo pozemkov. Podľa LV č. XXXX pre katastrálne územie W. má odporca spolu s manželom v BSM nie len rodinný dom so súpisným číslom XXX ale aj pozemky a to parcely registra C parcelné číslo XXX o výmere 935 m² zastavané plochy a nádvoria, parcelné číslo XXX/X o výmere 3861 m² záhrady, parcelné číslo XXX/X o výmere 243 m² vodné plochy, parcelné číslo XXX o výmere 258 m² záhrady, parcelné číslo XXX/X o výmere 56 m² záhrady a parcelné číslo XXX/X o výmere 8 m² záhrady. Okrem spoluvlastníctva rodinného domu je odporca v katastrálnom území B. C. spoluvlastníkom štyroch pozemkov.

Odporca v tlačive neuviedol skutočnosť, ktorú súd zistil z údajov katastra nehnuteľnosti dostupných na internete a to, že manžel odporcu je spoluvlastníkom so spoluvlastníckym podielom 1/3 bytu č. X nachádzajúceho sa v bytovom dome súpisné číslo XXX postavenom na parcele registra C parcelné číslo XXX o výmere 411 m² zastavané plochy a nádvoria v katastrálnom území D. nad S. vrátane podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastníckeho podielu k pozemku 8845/88626, pričom vklad vlastníckeho práva bol povolený na podklade darovacej zmluvy z 12.11.2013.

Ďalej súd považuje za potrebné uviesť, že odporca v pozícii navrhovateľa zaplatil 22.9.2013 súdny poplatok vo výške 33,00 € za návrh vo veci vednej súdom pod sp. zn. 18C/39/2013 a 30.10.2013 zaplatila súdny poplatok vo výške 99,50 € za návrh vo veci vedenej súdom pod sp. zn. 9C/149/2013.

Keďže odporca spolu s manželom vlastní, resp. sú spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, vlastní motorové vozidlo, disponujú príjmami, ktoré im okrem hradenia bežných životných výdavkov umožňujú mesačne platiť na splátky úverov vo výške 340,00 € súd nemá preukázanú existenciu podmienok odôvodňujúcich oslobodenie od súdnych poplatkov a preto odporcovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal“.

Proti uzneseniu prvostupňového súdu podala odvolanie žalovaná v súlade s § 204 OSP. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie prvostupňového súdu a priznal jej oslobodenie od súdnych poplatkov. Uviedla, že v rozhodnutí súd uvádza, že má celkové mesačné výdavky 483,70 € a príjem len 750 €, pričom súd mal za to, že z tejto sumy nemožno žiť, a teda musí mať aj iné príjmy. Príjem 750 € je veľmi blízko priemernému platu v národnom hospodárstve, je tiež úplne bežné, že väčšina domácností má hypotekárny úver, pretože inak by si nezabezpečili bývanie. Pokiaľ neuviedla, že jej manžel je podielovým spoluvlastníkom 1/3 bytu, tak táto skutočnosť je pravdivá. V predmetnom byte však býva jej svokor a teda nie je možné z tohto bytu získať nejaké finančné prostriedky. Z rodinného domu, ktorého je podielovou spoluvlastníčkou v kat. úz. B. C. sa bola nútená vysťahovať, vzhľadom k správaniu sa navrhovateľa. Musela si zobrať úver - hypotéku na byt, ktorú ledva spláca.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) vec preskúmal v rozsahu určenom ust. § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a uznesenie okresného súdu v súlade s § 220 OSP zmenil.

Podľa § 138 OSP na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatnenie alebo bránenie práva.. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má aj spätnú účinnosť, poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Priznané oslobodenie súd kedykoľvek za konania odníme, prípadne i so spätnou účinnosťou, ak sa do právoplatného skončenia konania ukáže, že pomery účastníka oslobodenie neodôvodňujú, prípadne neodôvodňovali.

Uvedeným ustanovením je upravená možnosť súdu, aby účastníka, ktorý by bol inak povinný zaplatiť súdny poplatok, od tejto povinnosti oslobodil. O oslobodenie musí účastník požiadať. Súd môže účastníka oslobodiť od celej poplatkovej povinnosti, alebo mu môže priznať len čiastočné oslobodenie a to podľa pomerov. Pre posúdenie dôvodnosti priznania oslobodenia od súdnych poplatkov sú rozhodujúce predovšetkým majetkové a sociálne pomery účastníka, výška poplatku. Aj keby pomery účastníka oslobodenie od súdnych poplatkov odôvodňovali, súd oslobodenie neprizná, ak by išlo o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatnenie alebo bránenie práva.

Odvolačný súd po preskúmaní spisu dospel k záveru, že odporkyňa spĺňa vyššie uvedené zákonné podmienky na to, aby jej bolo priznané oslobodenie od súdneho poplatku.

Z obsahu rozhodnutia prvostupňového súdu vyplýva, že prvostupňový súd vychádzal z toho, že na jej strane nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatnenie alebo bránenie práva, s čím sa stotožňuje aj odvolací súd.

Odporkyňa predložila tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania, ktorým preukazovala svoje pomery, z ktorých súd zistil, že mala príležitostný príjem, jej manžel má príjem 750 € mesačne, ich výdavky sú vo výške 483,70 €. Odporkyňa je spoluvlastníkom v podiele 1/2 rodinného domu súpisné číslo 65, kat. úz. B. C., vlastní motorové vozidlo Daewoo Matiz, má spolu s manželom hypotéku s mesačnou splátkou 280 € a úver na bývanie s mesačnou splátkou vo výške 60 €. Tiež manžel odporkyne je spoluvlastníkom bytu vo výške 1/3 nachádzajúceho sa v kat. úz. D. nad S., vlastní pozemky v k. ú. W..

Odvolačný súd poukazuje na to, že jedným zo základných práv, ktoré je zakotvené v Ústave, je právo domáhať sa určeným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Toto právo, ako vyplýva, má každý, teda aj ten, kto nemá finančné prostriedky na zaplatenie súdneho poplatku. Preto, i keď zákon stanovuje povinnosť uhradiť súdny poplatok ako podmienku postupu pri uplatňovaní práva v civilnom procese, súčasne upravuje okolnosti, za ktorých je možné túto podmienku odpustiť. Nerozlišujú sa potenciálni žiadatelia o túto výnimku, podľa spôsobu a okolností, za ktorých došlo k problému, ktorý je predmetom konania, a nerozlišuje účastníkov podľa povolania, profesie, ani nestanovuje kritériá, pre ktoré nemôže uhradiť povinná osoba súdny poplatok.

Dôvody pre oslobodenie od súdnych poplatkov v súlade s § 138 OSP predpokladajú splnenie súčasne dvoch podmienok, a to nepriaznivú finančnú situáciu, a že nejde o svojvoľné, alebo zrejme bezúspešné uplatnenie alebo bránenie práva, v tomto rozsahu je možné hodnotiť oprávnenosť žiadosti a hlavným účelom je, aby sa nezabránilo osobe, ktorá sa domáha nejakého práva na súde, sa tohto práva domáhať z dôvodu, že nemá finančné prostriedky, pri tom sa nemôže rozlišovať, akým spôsobom a prečo sa táto osoba dostala do situácie, ktorá jej neumožňuje zaplatiť súdny poplatok.

Odvolačný súd poukazuje na to, že pri priznaní oslobodenia fyzickej osoby sú rozhodujúce najmä jeho majetkové pomery, pričom súd neskúma, či prípadne svoju situáciu si nezavinil sám účastník a priznanie oslobodenia by sa mohlo považovať za nespravodlivé zvýhodnenie oproti inému účastníkovi. Odvolací súd pri skúmaní schopnosti odporkyne uhradiť súdny poplatok, prihliadol aj na výšku súdneho poplatku, ktorý je vo výške 2 476,50 €. Odvolací súd z predložených dokladov o majetkových pomeroch žalovanej dospel k záveru, že nie je spravodlivé požadovať od nej zaplatenie súdneho poplatku, keď podľa predložených dokladov spoločný príjem v rodine je vo výške 750 €, výdavky v rozsahu 483,70 €. Pokiaľ ide o vlastníctvo spoluvlastníckeho podielu k bytu manželom odporkyne, tento nemožno považovať za taký majetok, z ktorého by bolo možné získať finančné prostriedky na úhradu súdneho poplatku, keďže ide jednak o podiel na byte a jednak v predmetnom byte býva otec manžela odporkyne, tak isto pokiaľ ide o nehnuteľnosť, ktorá slúži odporkyni na bývanie nie je možné k tomuto prihliadať, nakoľko užívaním si napĺňa základné životné potreby. Pokiaľ ide o nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, na predmetné nehnuteľnosti je zriadené záložné právo v prospech B. B.. Odvolací súd z predložených dokladov o majetkových pomeroch žalovanej dospel k záveru, že tieto jej neumožňujú uhradiť súdny poplatok.

Vzhľadom na uvedené, odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vyššie.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.